مجله علمی پژوهش در روانشناسی، علوم تربیتی و علوم اجتماعی ، شماره ۱۵ ، بهار ۱۳۹۸، ص ۱۱۴-۱۰۴
http://www.jisc.ir

مجله علمی پژوهش در روانشناسی، علوم تربیتی و علوم اجتماعی (سال پنجم)
شماره ۱۵ / بهار۱۳۹۸ / ص ۱۱۴-۱۰۴

نقش پای بندی به امر به معروف و نهی از منکر و تاثیر آن در سلامت اداری

حکیمه حضرتی[۱]، علی رستمی[۲]، فریده نصیری[۳]، جواد نعمتی[۴]

[۱] مرکز تحقیقات آموزش پزشکی، گروه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.
[۲] مرکز آموزش علمی تخصصی ولیعصر (عج) نیروی انتظامی(ناجا) تبریز، تبریز، ایران.
[۳] مرکز تحقیقات پزشکی مبتنی بر شواهد، پژوهشکده مدیریت سلامت و ارتقای ایمنی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران.
[۴] استادیارگروه معارف اسلامی دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران.
نویسنده مسئول:
جواد نعمتی

خلاصه مقاله

مقدمه: ارتقاء سلامت اداری هر سازمانی از اهداف اصلی آن سازمان به شمار میرود. سلامت هر سازمانی در گرو آشنایی با فریضه امر به معروف و نهی از منکر در هر سازمانی می باشد. لذا در این مطالعه نقش امر به معروف و نهی از منکر در ارتقای سلامت اداری بررسی خواهیم کرد.

مواد و روشها: در یک مطالعه توصیفی – مقطعی ۲۴۶ نفر کارکنان ستادی و عملیاتی نیروی انتظامی شهر تبریز به روش نمونه گیری خوشه ای وارد مطالعه شدند. برای جمع آوری داده ها از دو پرسشنامه سنجش نگرش کارکنان به فریضه اخلاقی و انجام آن توسط کارکنان و سنجش سلامت سازمانی استفاده شده است برای تجزیه وتحلیل داده ها از نرم افزار SPSS19 و گزارش شاخص های توصیفی از میانگین و انحراف معیار و فراوانی-درصد استفاده گردید، ارتباط متغیرها با استفاده از روش آماری ضریب همبستگی پیرسون سنجیده شده است.

نتایج: بین متغیرهای امر به معرف و اطلاعات دموگرافیک رابطه معناداری یافت نشد ولی بین متغیرهای نهی از منکر و اطلاعات دموگرافیک رابطه معناداری یافت شد. همچنین بین متغیرهای و سلامت اداری در سطوح مختلف اداری (نهادی- اداری – فنی) رابطه معناداری یافت شد.

بحث و نتیجه گیری: این تحقیق نشان داد بین ادراک کارکنان از فریضه امر به معروف و نهی از منکر و میزان اجرای امر به معروف و نهی از منکر آن و سلامت سازمانی ارتباط معنی داری وجود دارد. لذا جهت اجرای این فرضیه در ادارات برای تامین سلامت روانی ادارات، برنامه ریزان و سیاست گذاران بایستی تمهیدات لازم را جهت آشنایی کارکنان با این فرضیه ایجاد نمایند.

واژگان کلیدی: امر به معروف و نهی از منکر، سلامت اداری، کارکنان

The role of adherence to promote virtue and prevent vice and its impact on administrative health

Introduction: Promoting the organizational health of each organization is one of the main goals of that organization. The health of any organization depends on familiarizing them with to promote virtue and prevent vice in each organization. Therefore, in this study, we will examine the role of to promote virtue and prevent vice in promoting administrative health.

Materials and Methods: In a descriptive cross-sectional study, 246 staff members of the police and operations department of Tabriz were enrolled in a cluster sampling. To collect data, two questionnaires were used to measure employees' attitudes toward ethics and their performance by staff and organizational health assessment. For data analysis, SPSS19 software and descriptive indexes were used for mean and standard deviation and frequency-percent. The relationship between variables was determined using Pearson correlation coefficient.

Results: No significant relationship was found between the variables of the case and the demographic data But there was a significant relationship between denial and demographic variables. Also, there was a significant relationship between variables of to promote virtue and prevent vice and administrative health at different administrative levels (institutional-administrative-technical).

Results: Discussion and Conclusion: This research showed that there is a meaningful relationship between employee perception of ethical standards and the rate of implementation of its to promote virtue and prevent vice and organizational health. Therefore, in order to implement this hypothesis, in order to provide the mental health of the departments, planners and policymakers should make the necessary arrangements for familiarizing the staff with this hypothesis.

Key word: to promote virtue and prevent, **administrative health, employee perception**

مقدمه و بیان مسئله :

ارتقاء سلامت اداری هر سازمانی از اهداف اصلی آن سازمان به شمار میرود. از جمله وظایف اصلی مدیران حفظ و توسعه رفتارهای عادلانه در مدیران و احساس عدالت در کارکنان است. در اثر برقراری عدالت هر کدام از کارکنان و مدیران سازمان کارشان را به درستی انجام خواهند داد و در غیر اینصورت منکرات در جامعه شیوع پیدا خواهد کرد. احساس بی عدالتی موجب رشد فساد درون سازمانی شده و زمینه بروز رفتارهای نابهنجار خواهد شد. از اینرو سلامت هر سازمانی در گرو آشنایی با فریضه امر به معروف و نهی از منکر در هر سازمانی می باشد. واداشتن به پسندیده (بدون تحمیل) و بازداشتن از ناپسند (به دور از تجسس و تفحص غیراخلاقی) بقای سلامت جامعه اسلامی را تضمین می کند.(بهشتی، ۱۳۸۰) در مقالات مختلف به اجرای این فریضه الهی در اقشار مختلف جامعه توجه شده است از جمله؛ عبدالحسین رضایی راد، ۱۳۸۴شمسی در بررسی فقهی روش های اجرایی امر به معروف و نهی از منکر، علت ناکامی عملی امر به معروف و نهی از منکر، قرار گیری آن در مسیری خلاف هدف اصلی خود بیان کرده که و به نوعی دچار نقض غرض شده است؛ بیان داشته برای اجرایی شدن این دو فریضه باید روش هایی طراحی شود که ضمن داشتن نقاط قوت موجود، در روش های قبلی، از آفات و معایب آن ها به دور باشد.(رضایی راد،۱۳۸۴)

نگرش اقشار گوناگون مردم نسبت به فریضه امر به معروف و نهی از منکر در دو مرحله کتابخانه‌ای و میدانی جهت شناسایی راههای کیفیت بخشیدن به اجرای فریضه امر به معروف و نهی از منکر در جلوگیری از انحطاط و انحراف جامعه است بررسی کرده که نتایج مطالعه‌شان نشان داده عدم آگاهی از جزئیات امر به معروف و نهی از منکر و عدم فعالیت نهادهای مختتلف و همچنین کوتاهی رسانه های گروهی در شناساندن این فریضه به مردم، سبب شده که این دو فریضه آن طور که شایسته است، انجام نشود و تلاش دست اندرکاران جامعه در زمینه فرهنگ سازی این فریضه موجب عدم تهاجم فرهنگی در جامعه شده است. سازمان های اداری به عنوان محیطی که در آن کارکنان کارهای حقوقی واداری اقشار مختلف جامعه را برعهده دارند و در واقع عوامل اجرایی قوانین در جامعه هستند؛ رعایت اصول اخلاقی در بین این اقشار در اجرای عدالت در جامعه کمک می کند. کتب و مقالات فراوان در موضوعات مختلف مرتبط با فریضه امر به معروف و نهی از منکر را بررسی کردند ولی مطالعه ای یافت نشد که نقش امر به معرف و نهی از منکر را در ارتقای سلامت اداری بررسی کند. لذا در این مطالعه نقش امر به معروف و نهی از منکر در ارتقای سلامت اداری بررسی خواهیم کرد.

مواد و روشها:

در یک مطالعه توصیفی مقطعی در سال ۱۳۹۵ در دانشگاه علوم پزشکی تبریز نقش امر به معروف و نهی از منکر و سلامت اداری را بررسی کردیم.

جامعه آماری این مطالعه شامل۶۹۰ نفر نیرو مشغول به خدمت کارکنان ستادی و عملیاتی نیروی انتظامی شهر تبریز بود. که بعد از نمونه گیری به روش خوشه ای ۲۴۶ نفر وارد مطالعه شدند. حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران و با در نظر گرفتن (**P=0.5**) و **α=0.5** تعیین گردید.

- ابزار گردآوری:

دو پرسشنامه:

۱- سنجش نگرش کارکنان به فریضه امر به معروف و نهی از منکر و انجام آن توسط کارکنان

۲- سنجش سلامت سازمانی

پرسشنامه امر به معروف و نهی از منکر :از ۳۸ گویه تشکیل می شد که سه مولفه؛۱- آشنایی و نگرش پرسنل به فریضه امر به معروف و نهی از منکر۲- میزان اجرای فرضیه امر به معروف ۳- میزان نهی از منکر را مورد ارزیابی قرار می داد.

پرسشنامه سنجش سلامت سازمانی: پرسشنامه فهرست سلامت سازمانی (**OHI**) هوی و همکاران (۱۹۹۶) (هوی ،۱۹۹۶)که این پرسشنامه هفت بعد سلامت سازمانی ؛ ۱. یگانگی نهادی ۲. نفوذ مدیر ۳. ملاحظه گری ۴. ساخت دهی ۵. پشتیبانی منابع ۶. روحیه ۷. تاکید علمی را در سه سطح ؛ نهادی ، اداری ، فنی مورد سنجش قرار می‌دهد. پرسشنامه اصلی دارای ۴۴ گویه می باشد که به دلیل بومی سازی برخی سوالات حذف گردیده و در مجموع پرسشنامه با ۳۳ گویه جهت سنجش میزان سلامت اداری کارکنان مورد استفاده قرار گرفت.

هر دو پرسشنامه از دو قسمت تشکیل شده بود قسمت اول اطلاعات فردی – شناختی و قسمت دوم مربوط به گویه ها ی هر پرسشنامه بود. هر دو پرسشنامه بر اساس مقیاس لیکرت از نوع چهار گزینه ای، خیلی کم تا خیلی زیاد طراحی شده بود.

جهت سنجش روایی در ابتدا پرسشنامه ها (امر به معروف و نهی از منکر و سلامت سازمانی) در اختیار متخصصین و صاحبنظران از رشته های الهیات و معارف اسلامی و مدیریت آموزشی قرار داده شد تا درباره محتوای پرسشنامه ها و تناسب با فرضیه ها و اهداف پژوهش قضاوت و داوری کنند. پیشنهادات داده شده در ویرایش نهایی پرسشنامه ها لحاظ گردید.

اعتبار پرسشنامه سلامت سازمانی، از طریق روش بازآزمایی مورد بررسی قرار رفت، پرسشنامه بر روی ۲۰ نفر از کارکنان اجرا گردیده و پس از گذشت ۲۰ تا ۲۵ روز مجددا بر روی همان گروه ۴۰ نفره کارکنان اجرا شد و بین نمرات حاصل در دو بار اجرا ، ضریب همبستگی محاسبه گردید. ضریب اعتبار حاصل ۰/۹۰ بوده است که در سطح ۰/۰۰۱ معنی دار بود.

روش تجزیه و تحلیل داده ها:

با استفاده از نرم افزار *SPSS* داده ها تجزیه و تحلیل داده ها انجام شد برای گزارش شاخص های توصیفی از میانگین و انحراف استاندارد استفاده شده است، ارتباط بین متغیرها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون سنجیده شده است . پس از به دست آوردن همبستگی پیرسون به منظور مقایسه معناداری تفاوت میانگین ها با توجه به متفاوت بودن تعداد افراد گروه های متفاوت و مساوی نبودن واریانس ها از آزمون **F** (میانگین مربعات) استفاده شده است.

نتایج:

در این مطالعه از۶۹۰ نفر واجد شرایط برای ورود به مطالعه به روش نمونه گیری خوشه ای ۲۴۶ وارد مطالعه شد.که اطلاعات فردی – اجتماعی آنها به شرح جدول (۱) می باشد.

جدول ۱: اطلاعات فردی – شناختی شرکت کنندگان نیروی انتظامی شهر تبریز

اطلاعات فردی شناختی		تعداد(درصد)
جنسیت	زن	۲۷ (۱۱)
	مرد	۲۱۹ (۸۹)
گروه سنی	کمتر از ۲۵	۴۷ (۱۹/۱)
	۳۰ – ۲۶	۵۲ (۲۱/۱)
	۴۰ – ۳۱	۱۰۲ (۴۱/۵)
	۵۰ – ۴۱	۴۳ (۱۷/۵)
وضعیت تاهل	مجرد	۸۸ (۳۵/۸)
	متآهل	۱۵۸ (۶۴/۲)
میزان تحصیلات	کمتر از دیپلم	۱۱ (۴/۵)
	دیپلم	۶۸ (۲۷/۶)
	فوق دیپلم	۵۷ (۲۳/۲)
	لیسانس	۷۵ (۳۰/۵)
	فوق لیسانس	۳۴ (۱۳/۸)
	دکتری	۱ (۰/۴)
وضعیت استخدامی	رسمی	۱۵۵ (۶۳)
	پیمانی	۹۱ (۳۷)
وضعیت مالی	ضعیف	۶۷ (۲۷/۲)
	متوسط	۱۲۰ (۴۸/۸)
	خوب	۵۹ (۲۴)

بین خرده مقیاسهای امر به معروف و مشخصات فردی - اجتماعی افراد رابطه معناداری یافت نشد ($p>0.05$) . ولی بین خرده مقیاسهای نهی از منکر و مشخصات فردی - اجتماعی افراد رابطه معناداری پیدا شد ($p<0.05$).

برای یافتن ارتباط بین میزان اجرای نهی از منکر و میزان آشنایی با فریضه امر به معروف از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می شود، نتایج نشان میدهد رابطه متوسطی ($r= 0.423 , p= 0/000$) بین میزان اجرای نهی از منکر و میزان آشنایی با فریضه امر به معروف وجود دارد . (جدول۲)

جدول(۲) مقایسه همبستگی خرده مقیاس های امر به معروف و نهی از منکر(آشنایی و نگرش به فریضه، انجام امر به معروف و انجام نهی از منکر)

متغییرها	میانگین ± انحراف استاندارد	۱	۲	۳
۲میزان آشنایی بافریضه امر به معروف و نهی از منکر	۳/۰±۲۸/۳۷	۱		
میزان اجرای امر به معروف	۳/۰±۱۱/۵۷	**۰/۴۲۳	۱	
میزان اجرای نهی از منکر	۳/۰±۱۶/۴۷	۰/۰۳۰	۰/۰۳۷	۱

**همبستگی در سطح ۰/۰۱ دوطرفه معنی دار است.

*همبستگی در سطح ۰/۰۵ دوطرفه معنی دار است.

برای یافتن میزان همبستگی بین میزان آشنایی با فریضه امر به معروف و نهی از منکر و سلامت سازمانی از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می شود، نتایج نشان میدهد رابطه مثبت و متوسطی ($r= 0.206 , p= 0/001$) بین میزان آشنایی با فریضه امر به معروف و نهی از منکر و سلامت سازمانی وجود دارد . همچنین همبستگی مثبت و متوسطی ($r= 0.229 , p= 0/000$) بین میزان اجرای نهی از منکر و سلامت سازمانی وجود دارد. همبستگی مثبت و متوسطی ($r= 0.380 , p= 0/000$) بین میزان اجرای امر به معروف و سلامت سازمان وجود دارد.(جدول ۳)

جدول شماره (۳) مقایسه میانگین ، انحراف استاندارد و ضریب همبستگی بین سلامت سازمانی و خرده مقیاسهای فریضه امر به معروف و نهی از منکر

متغیرها	میانگین ± انحراف از استاندارد	۱	۲	۳	۴
سلامت سازمانی	۳/۰±۲۷/۲۶	۱			
میزان آشنایی بافریضه امر به معروف و نهی از منکر	۳/۰±۲۸/۳۶	**۰/۲۰۶	۱		
میزان اجرای امر به معروف	۳/۰±۱۱/۳۶	**۰/۲۲۹	۰/۴۲۳	۱	
میزان اجرای نهی از منکر	۳/۰±۱۶/۴۷	**۰/۳۸۰	۰/۰۳۰	۰/۰۳۷	۱

** همبستگی در سطح ۰/۰۱ دوطرفه معنی دار است.

*همبستگی در سطح ۰/۰۵ دوطرفه معنی دار است.

برای یافتن میزان همبستگی بین آشنایی با فریضه امر به معروف و نهی از منکر و سطوح سلامت سازمانی از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد نتایج نشان داد رابطه مثبت و متوسطی (r= 0.169 , p= 0/008) بین میزان آشنایی با فریضه امر به معروف و نهی از منکر و سطح نهادی سلامت سازمانی وجود دارد. رابطه مثبت و متوسطی (r= 0.213 , p= 0/001) بین میزان آشنایی با فریضه امر به معروف و نهی از منکر و سطح اداری سلامت سازمانی وجود دارد. همچنین همبستگی مثبت و متوسطی (r= 0.201 , p= 0/000) بین میزان اجرای نهی از منکر و سطح اداری سلامت سازمانی وجود دارد وهمچنین همبستگی مثبت و متوسطی (r= 0.194 , p= 0/002) بین میزان اجرای نهی از منکر و سطح فنی سلامت سازمانی وجود دارد.

همبستگی مثبت و بالایی (r= 0.354 , p= 0/000) و (r= 0.353 , p= 0/000) و (r= 0.354 , p= 0/000) بین میزان اجرای امر به معروف و سلامت سازمان وجود دارد. بنابراین ، رابطه معنی داری بین اجرای امر به معروف و کلیه سطوح سلامت سازمانی وجود دارد. همچنین ، میزان آشنایی با فریضه امر به معروف و نهی از منکر و بیشترین تاثیر روی کلیه سطوح سلامت سازمانی دارد. (جدول۴)

جدول شماره (۴) مقایسه میانگین ، انحراف استاندارد و ضریب همبستگی بین خرده مقیاسهای سلامت سازمانی و خرده مقیاسهای فریضه امر به معروف و نهی از منکر

متغیرها	میانگین ± انحراف از استاندارد	۱	۲	۳	۴	۵	۶
میزان آشنایی بافریضه امر به معروف و نهی از منکر	۳/۰±۲۸/۳۷	۱					
میزان اجرای نهی از منکر	۳/۰±۲۸/۵۷	**۰/۴۲۳	۱				
میزان اجرای امر به معروف	۳/۰±۱۲/۴۷	۰/۰۳۰	۰/۰۳۷	۱			
سطح نهادی	۳/۰±۱۷/۴۶	**۰/۱۶۹	*۰/۱۶۲	**۰/۳۵۴	۱		
سطح اداری	۳/۰±۲۸/۲۸	**۰/۲۱۳	**۰/۲۰۱	**۰/۳۵۳	**۰/۵۳۶	۱	
سطح فنی	۳/۰±۲۶/۳۲	۰/۱۲۲	**۰/۱۹۴	**۰/۲۶۲	**۰/۴۰۰	**۰/۵۴۳	۱

** همبستگی در سطح ۰/۰۱ دوطرفه معنی دار است.

*همبستگی در سطح ۰/۰۵ دوطرفه معنی دار است.

بحث و نتیجه گیری:

با توجه به این که معرفت و شناخت نسبت به هر پدیده ای، شرط اساسی شکل گیری رفتار مرتبط با آن می باشد در پژوهش حاضر نگرش کارکنان به فریضه امر به معروف و نهی از منکر و آشنایی شان بررسی گردید ، عواملی که ممکن است در این نگرش تأثیر گذار یا از آن تأثیر پذیر باشند در سوالات، فرضیه ها و ابزار سنجش مورد توجه قرار گرفتند؛ مقایسه ضریب همبستگی خرده مقیاس های امر به معروف و نهی از منکر نشان داد آشنایی با فریضه امر به معروف و نهی از منکر و نگرش مثبت نسبت به آن در فراوانی انجام امر به معروف تأثیر ندارد ولی همین آشنایی و نگرش با میزان اجرای نهی از منکر رابطه معنی دار دارد. این نتیجه با مطالعه خسروشاهی که رابطه بین مولفه های دینی و ارتکاب جرم را بررسی کردند همخوانی دارد که بنا به نتایج مطاله ایشان بین آشنایی با مولفه های دینی و ارتکاب جرم رابطه منفی وجود دارد هرچقدر دینداری بیشتر میزان ارتکاب جرم کمتر می باشد. (خسرو شاهی،۱۳۹۵) جان بزرگی و همکاران در مطالعه خود به رابطه مثبت بین رفتارمجرمانه و عدم دینداری رسیده بودند.(جان بزرگی ، ۱۳۹۲) مونتوگومری و همکاران در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند که افراد دارای تعهدات مذهبی دارای سلامت روحی و جسمانی بالایی می باشند .(مونتوگومری،۲۰۱۳)

اطلاعات فردی - اجتماعی هما نند جنسیت، سن، میزان تحصیلات، وضعیت تاهل، وضعیت مالی و امنیت شغلی هیچ کدام با امر به معروف همبستگی ندارند ولی آشنایی با فریضه های دینی ، جنسیت و تأهل با میزان نهی از منکر همبستگی دارند . و زنان سازمان نسبت به انجام نهی از منکر عملکرد بهتری نسبت به مردان دارند.این نتیجه گیری نیز با مطالعه خسروشاهی همخوانی دارد که بین سن، میزان تحصیلات وارتکاب جرم رابطه معناداری وجود ندارد ولی بین جنسیت وارتکاب جرم رابطه معنادار می باشد و زنان متعهد دینی نسبت به مردان ارتکاب جرم کمتری دارند. (خسرو شاهی،۱۳۹۵) بنا به نتایج مطالعه به نظر می رسد عوامل تأثیر گذار بر این دو فریضه متفاوت باشند. بنابراین لازم است در برنامه ریزی ها برای ارتقای امر به معروف و نهی از منکر تفاوت این دو در نظر گرفته شود.

مقایسه ضریب همبستگی بین خرده مقیاس های سلامت سازمانی و خرده مقیاس های فریضه امر به معروف و نهی از منکر نشان داد که بین میزان آشنایی با فریضه امر به معروف و نهی از منکر و هر سه سطح سلامت سازمانی(نهادی، اداری و فنی) رابطه مثبت و متوسط وجود دارد . همچنین میزان اجرای امر به معروف و نهی از منکر هر کدام به طور مستقل با هر سه سطح سلامت اداری همبستگی مثبت دارند. بدین ترتیب که هر اندازه ادراک کارکنان و مدیران سازمان از فریضه امر به معروف و نهی از منکر بیشتر باشد و هر اندازه کارکنان در اداره نسبت به انجام فریضه امر به معروف و نهی از منکر اهمیت می دهند ، سلامت اداری در آن سازمان افزایش یافته و از میزان فساد اداری کاسته می شود. که با مطالعه یزدان پناه و همکاران همخوانی دارد در مطالعه ایشان نیز رابطه منفی بین فساد اداری و دینداری مشاهده گردید بطوریکه افراد دیندارنسبت به سایر افراد؛ فساد اداری کمتری داشتند (یزدان پناه ،۱۳۹۲) چناچه هریشمن و هرسی نیز بیان داشته اند که اعتقادات مذهبی ارتکاب جرم را کاهش می دهد(هریشمن،۱۹۶۹) و بنا به تئوری انتخاب منطقی گراسمیک که به واسطه پاداش های ماوری می توان از ارتکاب جرم کاست (گراسمیک، ۱۹۹۳) می توان گفت در امر به معروف و نهی از منکر از تذکراتی که در مورد نفس عمل می دهیم می توانیم فساد را کاهش دهیم. از طرفی از بعد ایدئولوژی پذیرفتن امر به معروف و نهی از منکر به عنوان ارزش حاکم بر ادارات می توان بر مسئولیت پذیری و پایبندی به تعهدات فردی افزود . (خسرو شاهی،۱۳۹۵). بایر ورایت در یک مطالعه فراتحلیلی اعتقادات مذهبی را به عنوان بازدارنده بر ارتکاب جرم بیان کرده اند.(بایر،۲۰۰۱) در مطالعه ای که توحید عبدی در ارومیه در خصوص

نقش امر به معروف و نهی منکر در پیشگری از جرائم عفت انجام دادند نشان دادند که فرضیه اجتماعی امر به معروف نیز مانند راهکارهای نظامی و فرهنگی در کاهش جرائم عفت نقش دارد(عبدی،۱۳۹۳)

از آنجا که ارتقاء سلامت اداری هر سازمانی از اهداف اصلی آن سازمان به شمار میرود. از جمله وظایف اصلی مدیران حفظ و توسعه رفتارهای عادلانه در مدیران و احساس عدالت در کارکنان است. در اثر برقراری عدالت هر کدام از کارکنان و مدیران سازمان کارشان را به درستی انجام خواهند داد و در غیر اینصورت منکرات در جامعه شیوع پیدا خواهد کرد. احساس بی عدالتی موجب رشد فساد درون سازمانی شده و زمینه بروز رفتارهای نابهنجار خواهد شد. از اینرو سلامت هر سازمانی در گرو آشنایی با فریضه امر به معروف و نهی از منکر در هر سازمانی می باشد.ادر این راستا ابویی مهریزی بیان داشته برای درامان ماندن از بحرانهای جسمانی و روحانی چاره ای جز بازگشت به انجام فرضیه امر به معروف و نهی از منکر نمی باشد که زیر بنای سایر تکالیف و ضامن سلامت جامعه و افراد جامعه می باشد. (مهریزی ،۱۳۸۶) وهمچنین امر به معروف و نهی از منکر از دیدگاه قران نیز در کاهش موقعیتهایی که باعث ارتکاب جرم می شود تاثیرگذار خواهد بود و از طریق سالم سازی محیطی که انسان در آن زندگی می کند او را را دخول به حیطه جرم باز می دارد و به عنوان عامل پیشگیرانه عمل می کند.(ستایش، ۱۳۹۰) امر به معروف و نهی از منکر به عنوان عنوان عامل پیشگیرانه « در رابطه با عدم ارتکاب خطا از هنجارهای کیفری، اجتماعی و اخلاقی – اخلاقی می باشد و از منظر جرم شناسی پیشگیرانه و حقوق پیشگیری به عنوان ابزار پیشگیری اجتماعی بکار می رود.(ساعد،۱۳۸۶) لذا پیشنهاد می شود به جهت احساس نیاز به اجرای امر به معروف و نهی از منکر در زمینه آشنایی و نگرش کارکنان و مدیران هر سازمانی با این فریضه و اجرای عملیاتی نهی از منکر و امر به معروف از سوی کارکنان و افراد تصمیم گیرنده در هر سازمانی در جهت تامین سلامت سازمانی در کلیه سطوح اعم از سطح نهادی ، اداری و فنی ، کارگاههای آموزشی متناسب برای کلیه سازمان در بدو استخدام برگزار گردد. تا اهمیت این فریضه را در آنها نهادینه کنند.

محدودیت های مطالعه

هر تحقیق با محدودیت هایی مواجه است. این تحقیق نیز با محدودیت هایی مواجه بوده است.

الف) این تحقیق به بررسی رابطه فریضه امر به معروف و سلامت سازمانی در گستره جغرافیایی شهر تبریز و یکی از سازمانهای این شهر محدود شده است، برای اطمینان از درستی نتایج به دست آمده می توان این روابط را در جامعه آماری متنوع تری بررسی کرد.

ب) نوآورانه بودن موضوع و تعداد بسیار اندک مطالعات داخلی و خارجی انجام شده سبب می شود امکان مقایسه نتایج تحقیق با نتایج آن ها میسر نباشد.

منابع:

.۱بهشتی س م ، (۱۳۸۰) ."بایدها و نبایدها" بنیاد نشر آثار و اندیشه‌های آیت ا... شهید دکتر بهشتی . تهران.

۲- رضایی راد ع, قبولی درافشان س.م.(۱۳۸۴)." آسیب شناسی امر به معروف و نهی از منکر با نظر به تجارب تاریخی". مجله علمی-پژوهشی (حوزه علمیه) ؛ . شماره ۶۹، ص. ۷۳ - ۱۰۰

3-. Hoy,W.K.& Miskel, C.G. (1996). Educational administration: Theory, research, and practice, 5th edition. New York: McGraw-Hill

۴-خسرو شاهی ق ،جوادی حسین آبادی ح. (۱۳۹۵)"تحلیل رابطه ی مؤلفه های هویت دینی وپیشگیری از جرم". پژوهش حقوق کیفری. جلد ۵، شماره ۱۷ ،ص.۹۱-۱۲۵.

۵- جان بزرگی ، م. (۱۳۹۲)"اثربخشی نگرش دینی بر رفتار مجرمانه جوانان ". فصلنامه روانشناسی و دین .سال ۶،شماره ۱

6- Montgomery, M. J., & Turner, R. G. (2013) "GENDER, RELIGION, AND PRISON ADJUSTMENT OF OFFENDERS. GENDER. International Journal of Arts and Commerce. Vol. 2, No.4, p.149-157

۷- یزدان پناه ل, حسن دوست فرخانی ه, بوستانی داریوش, رضایی الف. (۱۳۹۲)بررسی رابطه نگرش به فساد اداری و دینداری (مطالعه موردی دانشجویان دانشگاه شهید باهنر کرمان).شماره ۱۰، ص.۱۳۷-۱۶۰

Problems17:202-213 8- Hirschi, T., and R. Stark. (1969)."Hellfireandd elinquency", Social

9- . Grasmick HG, Tittle CR, Bursik RJ, Arneklev BK.(1993) Testing the core empirical implications of Gottfredson and Hirschi's general theory of crime. J. Res. Crime and Delinquency; 30: 5–29.

commandments": A meta-analysis of the effect of 10-Baier, C. & Wright, B. (2001). "If you love me, keep my Journal of Research in Crime and Delinquency, 38, 3-21. religion on crime.

۱۱- عبدی ت ، مجید عمران زاده م. (۱۳۹۳)"بررسی رابطه راهکارهای اجرایی فریضه امر به معروف و نهی از منکر با پیشگیری از جرایم منافی عفت".فصلنامه التزام اجتماعی. سال ۶. شماره ، ص.۱۵۹-۱۸۰

۱۲- ابویی مهریزی، حسین. نقش امر به معروف ونهی تز منکر در سلامت محیط . ویژهنامه اولین همایش بهداشت در آموزه های پیامبر اعظم (ص)- مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان.۱۳۸۶؛۶: ۲۳-۳۰

۱۳- ستایش ر، خدادادی الف، انارکی ص، انصاری ع، پدیدار م، عبدالهی م.(۱۳۹۰)" نقش امر به معروف و نهی از منکر در پیشگیری از جرم" مجموعه مقالات همایش بین المللی شهروند مسئول دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان(اصفهان)

۱۴- ساعد م ج. (۱۳۸۶)" تاملی بر کارکردهای امر به معروف و نهی از منکر از منظر جرم شناسی پیشگیرانه ".فصلنامه مطلعات بسیج. سال ۱۰. شماره ۳۷،ص.۷۱-۱۰۰۳۷.